

Finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP

Sytuacja w Polsce i krajach UE

Krajowa Agencja
Poszanowania Energii S.A.

Justyna Ślusarczyk
Arkadiusz Węglarz

BUDOWNICTWO, PRZEMYSŁ, OZE, GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

- ✓ Doświadczony **zespół** ekspertów ds. efektywności energetycznej w zakresie budownictwa, przemysłu, OZE, gospodarki niskoemisyjnej
- ✓ Bogate **doświadczenie** w wykonywaniu audytów energetycznych i doradztwie w zakresie optymalizacji zużycia energii
- ✓ Doskonała znajomość krajowych i unijnych **uwarunkowań prawnych** oraz **programów** w zakresie efektywności energetycznej i zrównoważonego rozwoju
- ✓ Wiarygodność i uznana pozycja KAPE na rynku krajowym
- ✓ Wieloletnie doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych i krajowych

1994-2019

ponad 25 lat doświadczenia

Obszary działania

- ✓ **Dla przemysłu:** audyty energetyczne przedsiębiorstw, kompleksowe i niezależne doradztwo, pozyskiwanie finansowania na inwestycje efektywnościowe
- ✓ **Dla budownictwa:** projekty budynków energooszczędnych, audyty, ekspertyzy, termomodernizacja, zarządzanie energią i optymalizacja zużycia energii w budynkach
- ✓ **Dla JST:** ekspertyzy, monitoring zarządzania energią w gminach, dokumenty strategiczne
- ✓ **Dla wszystkich:** usługi i doradztwo z zakresu OZE, wsparcie w pozyskaniu finansowania z programów krajowych i unijnych, szkolenia dla kadry zarządzającej i technicznej z zakresu efektywności energetycznej
- ✓ **Projekty krajowe i międzynarodowe** z zakresu efektywności energetycznej i edukacji ekologicznej

Wsparcie techniczne dla promowania audytu energetycznego oraz inwestycji w efektywność energetyczną w MŚP

- Badanie określające zużycie energii i potencjał efektywności energetycznej w MŚP
- Analiza istniejących instrumentów finansowych, zachęt i zaleceń dotyczących poprawy finansowania efektywności energetycznej MŚP w Polsce
- Opracowanie materiałów i narzędzi oraz dedykowana strona internetowa poświęcona efektywności energetycznej dla MŚP
- Bezpośrednie działania podnoszące świadomość i promowanie stałych kanałów komunikacji

Projekt finansowany jest przez Komisję Europejską w ramach Structural Reform Support Service

1. Ankietyzacja MŚP - wyniki
2. Finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP w Polsce
3. Zagraniczne finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP
4. Dyskusja

Ankietyzacja EE w polskich MŚP

Cel badania

Określenie:

- poziomu zużycia energii
- standardów technologicznych obowiązujących w MŚP ze względu na kryterium energooszczędności

- zidentyfikowanie obszarów wymagających interwencji
- wyznaczenie kierunków racjonalizacji zużycia energii
- oszacowanie potencjału oszczędności możliwych do osiągnięcia w sektorze przedsiębiorstw

Próba

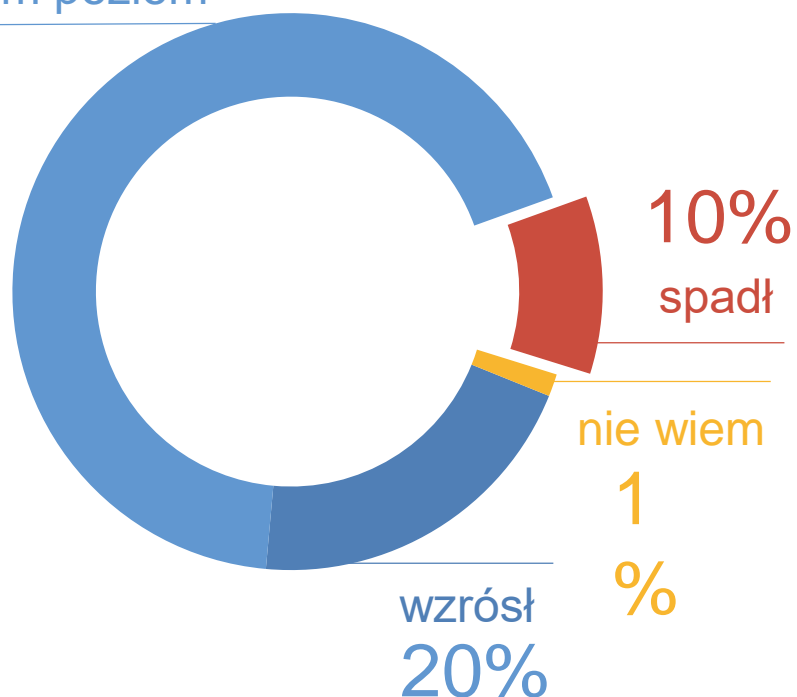
- przedsiębiorstwa od 2 do 249 pracowników
- przedsiębiorstwa posiadające umowę z dostawcą energii elektrycznej lub rozliczające się za energię z innym podmiotem na podstawie wskazań licznika
- przedsiębiorstwa należące do sektora produkcyjnego, handlowego lub usługowego
- zebrano odpowiedzi 5000 przedsiębiorstw

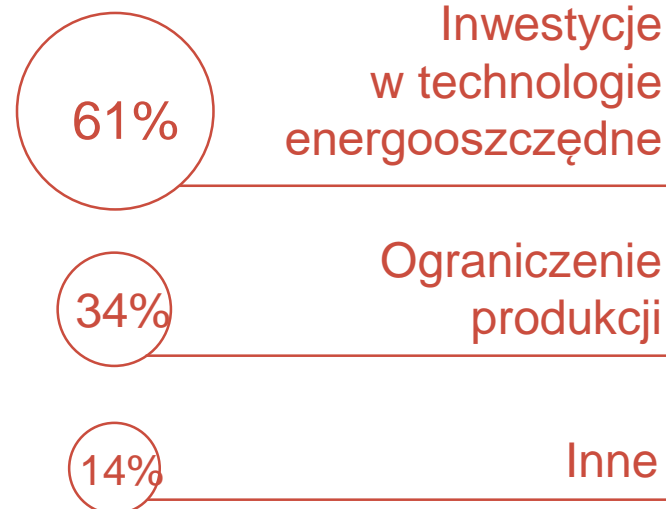

Wyniki – ograniczenie zużycia energii

68%
ten sam poziom

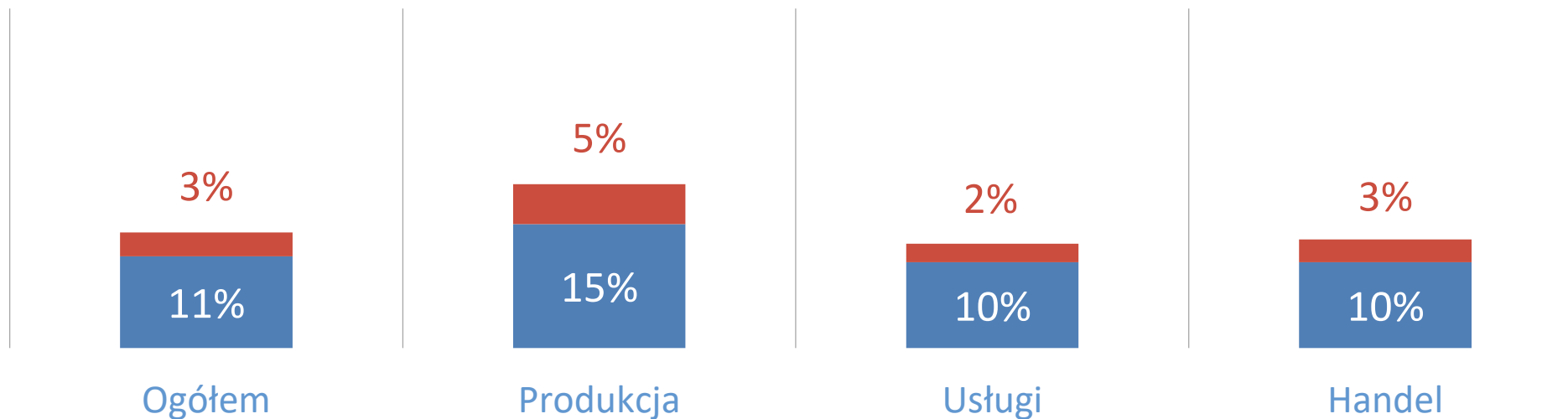

powody
spadku

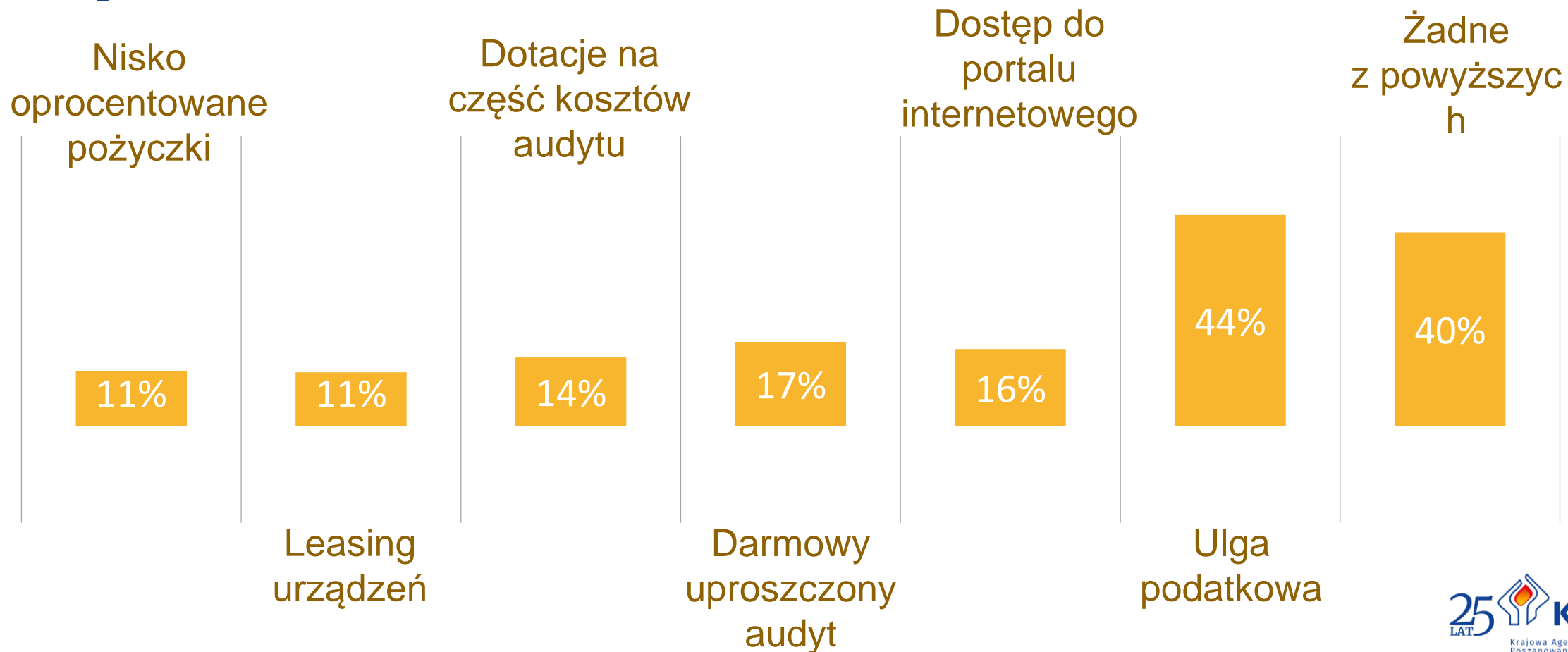
Wyniki - audyty

- planuje się
- wykonano

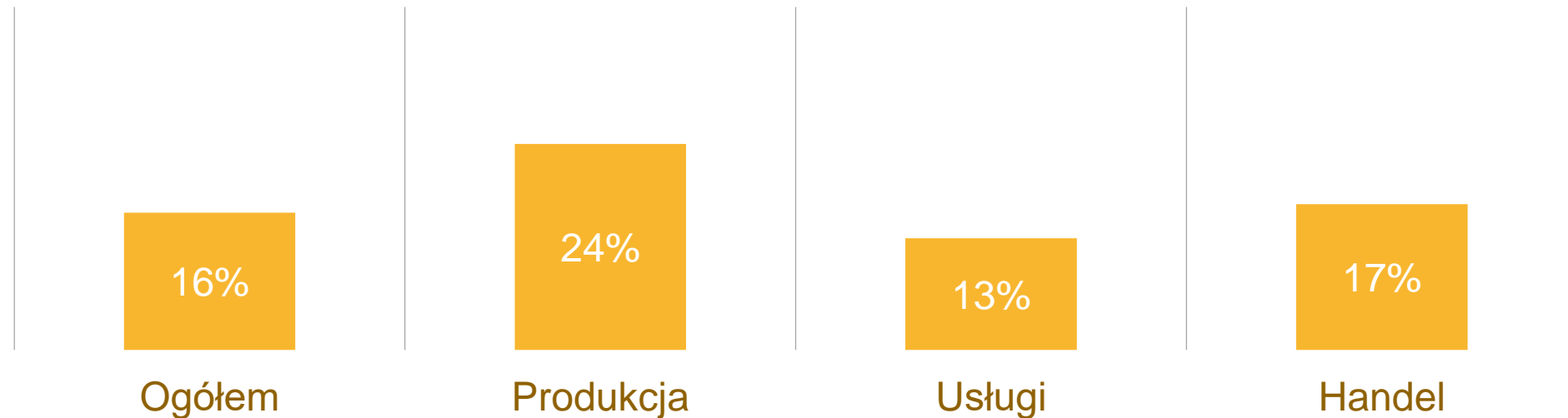
Wyniki – zainteresowanie formami wsparcia

Wyniki – znajomość programów wspierających energooszczędność

- słyszano o programach

1% przedsiębiorstw
korzystało z programów wspierających energooszczędność

Finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP w Polsce

Instrumenty ogólnokrajowe oraz regionalne

Instrumenty regionalne

- Regionalne Programy Operacyjne

→ Działanie 4.2 Efektywność energetyczna

/Budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w kogeneracji

- Programy priorytetowe Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

→ program priorytetowy: Ochrona Atmosfery

/Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zmniejszenie zużycia energii cieplnej oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

/Modernizacja oświetlenia elektrycznego

Instrumenty ogólnokrajowe ^{1/2}

- **PoISEFF 1 i 2** (Polish Sustainable Energy Financing Facility)
→ 2011-2014 i 2014-2017

- **Poprawa efektywności energetycznej:** Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach (program NFOŚiGW)
→ 2014-2017

- **Fundusze Norweskie:** Inwestycje w zakresie zielonych technologii
→ 2004-2009, 2009-2014, 2014-2021 (nabór od 2019)

Instrumenty ogólnokrajowe ^{2/2}

- System białych certyfikatów

→ Od 2013

- Oferta pożyczek BGK

→ Gwarancja Biznesmax z dotacją

→ Kredyt na innowacje technologiczne

- Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

→ 2015-2023 (program NFOŚiGW)

Instrumenty polskie

Dotacje i pożyczki

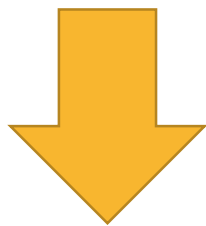
- Główna forma wsparcia finansowego dla MŚP na działania podnoszące efektywność energetyczną w Polsce
- Bariery dla MŚP są skomplikowane procedury związane z uzyskaniem dofinansowania
- Niewielki % ogółu MŚP skorzystało z oferty wsparcia
 - mała skala dotychczasowych programów
 - niewystarczający budżet
 - mało skuteczna kampania promocyjna
- Jedyny program ogólnokrajowy skierowany do MŚP, który ma funkcjonować w najbliższej przyszłości to „*Innowacje w zakresie zielonych technologii*” w ramach Funduszy Norweskich

Instrumenty polskie

Białe certyfikaty

- Warunek uzyskania: co najmniej 10 toe oszczędności energii
 - najczęściej oznacza to konieczność agregacji oszczędności uzyskanych w mniejszych firmach
- Uzyskanie i zbycie BC wymaga specjalistycznej wiedzy z zakresu:
 - efektywności energetycznej
 - rynku świadectw energetycznych

- Małe oszczędności energii możliwe do uzyskania przez MŚP → nie wystarczająco duży zysk ze sprzedaży BC → mało atrakcyjna forma wsparcia dla MŚP

Instrumenty polskie ESCO

- Rynek ESCO w Polsce – mało rozpoznany i wolno rozwijający się
- Najczęściej realizowane przedsięwzięcia:
 - oświetlenie uliczne
 - procesy i obiekty przemysłowe
- Bariera – stosunkowo niewielkie roczne zyski finansowe płynące z takich inwestycji w porównaniu do całkowitych wydatków
 - niechęć do zaangażowania się w ten obszar

Instrumenty polskie

Program doradczy

- Możliwość skorzystania podczas podejmowania działań na rzecz podniesienia efektywności energetycznej tj.:
 - przeprowadzenie audytu i/lub inwestycji
 - w procesie ubiegania się o dofinansowanie na działania w tym obszarze
- MŚP to nie jedyni beneficjenci projektu, co może utrudnić promowanie instrumentu oraz zmniejszyć jego skuteczność, ze względu na zbyt ogólne adresowanie wsparcia
 - 12% usług doradczych świadczone firmom
 - > 70% samorządom oraz osobom fizycznym

Zagraniczne finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP

Instrumenty w krajach Unii Europejskiej

<p>Szwecja</p> 	<p>Energy mapping vouchers 2010-2014, 2015-2019</p>	<p>MŚP i przedsiębiorstwa rolne</p> <p>Mogą ubiegać się o wsparcie w zakresie analizy zużycia energii (profil zużycia i propozycje zmian)</p> <p>Dotacja: 50% kosztów audytu</p> <p>Średnie roczne oszczędnościami - 340 MWh w przedsiębiorstwie</p>
<p>Finlandia</p>	<p>Energy Auditing Programme Od 1994</p>	<p>Dotacja: 40-50% kosztów audytu</p> <p>W programie zawarto też narzędzia i działania ułatwiające proces przeprowadzania audytu: aktywną kampanię promocyjną, szkolenia oraz certyfikację audytorów oraz narzędzia inżynierskie w postaci oprogramowania wspomagającego, które pozwala ustandaryzować i uprościć obliczenia</p>

Audyty energetyczne

<p>Niemcy</p>	<p>Energy efficiency and process heat from renewable energy funding programme Od 2019</p>	<p>Połączenie instrumentów dotychczas funkcjonujących w ramach Funduszu Efektywności Energetycznej</p> <p>4 moduły dofinansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • implementacja nowych efektywnych technologii • zastosowanie odnawialnych źródeł energii • optymalizacja procesów • wprowadzenie systemu zarządzania energią
<p>Norwegia</p>	<p>Support for new energy and climate technology in industry Od 2013</p>	<p>Dofinansowanie do 50% kosztów kwalifikowanych instalacji nowej efektywnej technologii</p> <p>Koszty kwalifikowane określone są jako różnica między kosztem inwestycji w nową technologię a kosztem konwencjonalnego rozwiązania</p>

Dotacje i pożyczki

<p>Bułgaria</p>	<p>Grants for energy efficient agricultural machinery and vehicles 2012-2014</p>	<p>Dotacja 40-60% kosztów zakupu efektywnych energetycznie urządzeń rolniczych</p> <p>Dodatkowe 10% jest przyznawane, jeśli projekt ma zagwarantowany wzrost efektywności energetycznej</p>
<p>Łotwa</p>	<p>Investments to Improve Energy Efficiency in Food Processing Enterprises 2014-2022</p>	<p>Przedsiębiorstwa przetwórstwa spożywczego mogą uzyskać wsparcie w postaci grantów na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • termomodernizację budynków • zakup efektywnych energetycznie urządzeń • implementację odnawialnych źródeł energii

Wsparcie branży

Irlandia

SME Energy Efficiency
(SEAI SME Programme)
Od 2007

W ofercie znajdują się szkolenia, kursy internetowe oraz inne narzędzia opracowane, aby przekazywać najlepsze praktyki i wytyczne

Wypracowano narzędzia, tj.:

- program szkoleń ze wsparciem mentorskim
- platforma szkoleniowa EnergyMAP, umożliwiająca szkolenia online
- interaktywny przewodnik

Instrumenty doradczo-szkoleniowe

Niemcy

Funding for energy performance contracting (including default guarantees)
Od 2014

Program ma na celu uproszczenie procedur związanych z kontraktowaniem poprzez tworzenie ustandaryzowanych wzorów umów

Banki Gwarancyjne udzielają gwarancji firmom świadczącym usługi na rzecz efektywności energetycznej
→ ułatwiony dostęp do finansowania
→ mogą podejmować kolejne inwestycje w formule EPC dla MŚP

Dodatkowo MŚP mogą skorzystać z usług doradczych wspierających proces kontraktowania

ESCO

**Wielka
Brytania**

Enhanced Capital
Allowance Scheme
2001-2020

100% ulgi podatkowej w pierwszym roku na inwestycje w energooszczędne urządzenia z listy

Lista efektywnych urządzeń, zawierająca obecnie ok. 14 000 produktów

Ulgi podatkowe

<p>Belgia</p>	<p>Flanders - Voluntary agreements in energy intensive industry 2003-2022</p>	<p>Odciążenie z innych kosztów, wykraczających poza zobowiązania europejskie tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatek energetyczny • podatek od emisji CO₂ <p>na przedsiębiorstwa wypełniające swoje obowiązki, wynikające z podpisania dobrowolnego porozumienia</p>
<p>Finlandia</p>	<p>Energy Efficiency Agreement for the Private Services Sector 2007-2025</p>	<p>Zobowiązania do poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, zgodnie z działaniami i celami przedstawionymi w ich konkretnym Planie</p> <p>Program znacznie przyczynił się do poprawy efektów już istniejącego programu audytów</p>

Dobrowolne zobowiązania

•Irlandia

•Program edukacyjno-doradczy

Szwecja/Finlandia

Dotacje na audyt energetyczny

Rekomendacje

Niemcy

Program wspierający ESCO

Wielka Brytania

Ulga podatkowa przy inwestycjach w EE

Dyskusja

www.gov.pl/web/audytywmosp

mosp@kape.gov.pl

Krajowa Agencja
Poszanowania Energii S.A.

Finansowe instrumenty wsparcia inwestycji w EE dla MŚP

Sytuacja w Polsce i krajach UE

Krajowa Agencja
Poszanowania Energii S.A.

Justyna Ślusarczyk
Arkadiusz Węglarz